

KANCELARIA SENATU

STAŁY PRZEDSTAWICIEL KANCELARII SENATU
PRZY UNII EUROPEJSKIEJ

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W DNIACH 14-18 GRUDNIA 2020 R.

Ostatnia w 2021 r. sesja Parlamentu Europejskiego odbywała się w dwóch miastach. Została otwarta przez przewodniczącego D. Sassoli ze Strasburga, a dalsze obrady odbywały się w Brukseli w trybie hybrydowym – część posłów była obecna fizycznie, natomiast reszta brała udział zdalnie. Parlament skupił się na konkluzjach grudniowej Rady Europejskich i pakiecie budżetowym obejmującym Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027, środki własne UE oraz Instrument na rzecz Odbudowy. Ponadto posłowie debatowali m.in. nad ostatnimi wydarzeniami w ramach Partnerstwa Wschodniego oraz obywatelską inicjatywą dot. ochrony języków mniejszościowych.

SPIS TREŚCI

ROZPOCZĘCIE SESJI.....	2
DEBATA NT. WYNIKÓW RADY EUROPEJSKIEJ W DNIACH 10-11 GRUDNIA.....	2
ROZPORZĄDZENIE WS. WARUNKOWOŚCI.....	7
REZOLUCJA WS. WRF, INSTRUMENTU UE NA RZECZ ODBUDOWY I ROZPORZĄDZENIA WS. WARUNKOWOŚCI.....	8
WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE.....	9
PRZEPISY PRZEJŚCIOWE WS. WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ	9
BUDŻET UE NA 2021 R.	10
NAGRODA SACHAROWA	11
BIEŻĄCA SYTUACJA W KRAJACH PARTNERSTWA WSCHODNIEGO	12
INICJATYWA OBYWATELSKA „PAKIET BEZPIECZEŃSTWA MNIEJSZOŚCI”	14
PRZYJĘTE TEKSTY	14

ROZPOCZĘCIE SESJI

Po raz pierwszy od początku epidemii Covid-19 w lutym 2020 r. obrady Parlamentu rozpoczęły się w jego siedzibie w Strasburgu. Przewodniczący David Sassoli otwierając posiedzenie, podkreślił, że wolą władz Parlamentu jest jak najszybszy powrót do organizacji sesji planarnych w Strasburgu zgodnie z zapisami traktatów. Następnie przypomniał postać Valéry'ego Giscarda d'Estaing zmarłego w dniu 2 grudnia 2020 r. b. prezydenta Francji, b. posta do Parlamentu Europejskiego, w tym jego dokonania na rzecz integracji europejskiej oraz budowy instytucji. Zapowiedział, że Parlament ponownie spotka się w Strasburgu w dniu 2 lutego 2021 r., aby oddać hołd d'Estaing w czasie ceremonii, w której wezmą udział m.in prezydent Macron oraz inni państw i rządów *(ostatecznie ceremonia została przełożona na kwiecień 2021 r.)* Parlament następnie uczcił pamięć zmarłego minutą ciszy.

DEBATA NT. WYNIKÓW RADY EUROPEJSKIEJ W DNIACH 10-11 GRUDNIA

W dniu 16 grudnia 2020 r. odbyła się debata nt. grudniowej Rady Europejskiej, w której zabrali głos przewodniczący Rady i Komisji, jak również przedstawiciel niemieckiej prezydencji w Radzie UE oraz reprezentanci grup politycznych zasiadających w Parlamencie. Została ona podsumowana rezolucją przyjętą głosami grup Europejskiej Partii Ludowej, Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów, „Odnowić Europę” oraz Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie.

Charles MICHEL, przewodniczący Rady Europejskiej, powiedział, że grudniową Radę zawsze będzie się pamiętało z uwagi na zgodę wszystkich państw członkowskich na wart 1,8 bln euro budżet i fundusz naprawy gospodarczej oraz na nowy cel klimatyczny UE na 2030 r. Podkreślił, że mimo początkowego braku zgody dwóch państw członkowskich, dzięki wysiłkom kanclerz Merkel udało się odblokować impas i przyjąć zarówno pakiet budżetowy, jak i rozporządzenie dot. mechanizmu warunkowości. Podkreślił historyczny charakter grudniowego szczytu, podczas którego państwa członkowskie zgodziły się na wspólne zaciągnięcie kredytów.

Zaznaczył, że zarówno ograniczenie emisji dwutlenku węgla o 55% do 2030 roku, jak i potwierdzenie celu neutralności węglowej do 2050 r. było wynikiem trudnych negocjacji związanych z tym, że niektóre państwa potrzebują więcej czasu na dostosowanie swoich gospodarek. Dodał, że przejście na ekologiczną gospodarkę nie oznacza bankructwa, a wręcz przeciwnie pobudzi wzrost gospodarczy, stworzy miejsca pracy, przyspieszy transformację modelu gospodarki i zapewni UE przewagę konkurencyjną. Dlatego UE będzie pracować nad opracowaniem wspólnych i globalnych standardów w zakresie zielonych finansów.

Ursula von der LEYEN, przewodnicząca Komisji Europejskiej, rozpoczęła od upamiętnienia Valéry Giscard d'Estainga.

Podkreśliła, że zatwierdzony przez Radę pakiet Next Generation EU, który zostanie zatwierdzony przez Parlament, będzie stymulował inwestycje ekologiczne i przez stworzenie nowych miejsc pracy doprowadzi do najambitniejszej od dziesięcioleci reorganizacji europejskiej gospodarki. Zapewni też najbardziej potrzebującym pracownikom i przedsiębiorstwom wsparcie i pozwoli społeczeństwu wrócić do normalności po pandemii.

Odnosząc się do zatwierdzonego przez Radę ogólnego mechanizmu warunkowości, zaznaczyła, że negocjacje w tej sprawie nie zostały ponownie otwarte. Podkreśliła, że kwestia ta była dla niej nieprzekraczalną granicą. Zaznaczyła, że Konkluzje Rady ostatecznie nie zmieniają niczego na temat mechanizmu warunkowości, ani w jego treści, ani w jego stosowaniu. Odnosząc się do obaw Parlamentu, że wejście rozporządzenia w życie opóźni się, wyjaśniła, że data 1 stycznia 2021 r. nie ulega zmianie. Zapewniła, że Komisja niezwłocznie rozpocznie monitorowanie, a w razie wykrycia naruszeń po tej dacie, bezzwłocznie rozpocznie rozmowy z państwami członkowskimi. Jeśli chodzi o zapowiedziane w Konkluzjach wytyczne dot. stosowania rozporządzenia, stwierdziła, że nie zmieniają one jego treści, a jedynie doprecyzowują sposób jego wdrażanie, czego przykładem jest kwestia ewentualnego wyroku Trybunału Sprawiedliwości. Wyraziła nadzieję, że w razie skierowania rozporządzenia do Trybunału, Parlament będzie wspierał Komisję w jego obronie i zwróci się o zastosowanie procedury przyspieszonej.

W imieniu prezydencji niemieckiej Michael ROTH, urzędujący przewodniczący Rady, podkreślił, że Unia to nie tylko jednolity rynek, lecz także wspólnota wartości i praw.

Broniąc osiągniętego przez Radę kompromisu, zapewniał, że tekst rozporządzenia nie został zmieniony, a Trybunał Sprawiedliwości może orzec, czy osiągnięty konsensus jest zgodny z traktatami i nie ingeruje w tradycje i tożsamości narodowe. Oceniał, że środki z funduszu odbudowy powinny być szybko rozdysponowane w celu złagodzenia gospodarczych i społecznych skutków pandemii.

W trakcie debaty przedstawiciele grup politycznych skupili uwagę na rozporządzeniu ws. warunkowości, podkreślając, że jest ono owocem prac Parlamentu. Podkreślali, że Unia osiągnęła historyczny moment rozwoju, godząc się na wspólne zaciągnięcie długów. Ponadto zwracali uwagę, że Parlamentowi udało się w negocjacjach z Radą zwiększyć wieloletni budżet UE o 16 mld euro. Inne poruszane tematy dotyczyły pandemii i wyzwań przyszłości takich jak transformacja ekologiczna.

Manfred WEBER, przewodniczący grupy Europejskiej Partii Ludowej, zwrócił uwagę, że po 30 latach umacniania się praworządności w Europie w trakcie kolejnych rozszerzeń doszło do zmiany tej historycznej tendencji. Teraz z kolei w niektórych państwach trwa proces odwrotny. Podkreślił, że mechanizm warunkowości jest zgodny z prawem, jest korzystny dla Europy, a poza tym pozwala zdecydowanie bronić praworządności. Apelował do Komisji o niezależność w jego stosowaniu i reagowanie na naruszenia od pierwszego dnia jego obowiązywania. Przypomnił, że mechanizm był dla Parlamentu priorytetem, tym bardziej że w przyszłości decyzje w tej sprawie będą należały już tylko do Komisji Europejskiej i sądów.

Podkreślał również historyczny charakter grudniowego szczytu, podczas którego 27 państw członkowskich zgodziło się wspólnie zaciągać długi, aby przezwyciężyć kryzys. Zwrócił również uwagę, że Parlamentowi udało się wynegocjować więcej środków na Erasmus, badania, Frontex oraz unię zdrowotną, których budżety zostały w środku kryzysu zdrowotnego zredukowane przez Radę.

Iratxe GARCÍA PÉREZ, przewodnicząca Grupy Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim, podkreśliła, że Parlamentowi udało się zwiększyć budżet UE o 16 mld euro i wprowadzić do niego mechanizm warunkowości, dzięki któremu żadne naruszenie praworządności po 1 stycznia 2021 r. nie będzie

tolerowane. Zwracała uwagę, że uchwalając fundusz odbudowy, wyciągnięto lekcję z poprzedniego kryzysu w 2008 r.

Dacian CIOLUȘ, przewodniczący grupy „Odnowić Europę”, za priorytet uznał jak najszybsze wdrożenie rozporządzenia ws. warunkowości zgodnie z decyzją ustawodawców. Pozytywnie ocenił zapewnienia von der Leyen, że prawo ma pierwszeństwo przed deklaracją polityczną Komisji, zważywszy, że podstawową funkcją Komisji jest stosowanie treści rozporządzenia bez żadnych dalszych ograniczeń. Przywołując zablokowanie w listopadzie przez Polskę i Węgry projektu pakietu budżetowego zaapelował o powrót do debaty nad wprowadzeniem jednomyślności w głosowaniach w Radzie. Tradycyjnie poruszył kwestię Konferencji ws. przyszłości Europy.

Marco ZANNI, w imieniu grupy „Tożsamość i Demokracja”, krytykował popieraną przez większość parlamentarną rezolucję, którą uznał za wyraz pogardy wobec Rady, która w najpełniejszym stopniu reprezentuje państwa członkowskie. Dodał, że to państwa członkowskie legitymizują Unię, a nie na odwrót. Krytykował również zawołane groźby wobec Komisji Europejskiej za stosowanie się do załączonej do Konkluzji deklaracji.

Ska KELLER, współprzewodnicząca grupy Zielonych/Wolne Przymierze Europejskie, potępiła polsko-węgierską obstrukcję wobec pakietu budżetowego w celu zablokowania rozporządzenia ws. warunkowości. Skrytykowała również klauzule interpretacyjne dot. rozporządzenia zawarte w konkluzjach Rady Europejskiej. Za najbardziej niepokojącą uznała uwarunkowanie działań Komisji w tej materii od treści orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości.

Pozytywnie za to oceniła osiągnięcie porozumienia ws. wzmocnienia celu redukcji emisji do 2030 r., zastrzegając, że poziom 55% redukcji jest daleki od konsensusu naukowego kształtującego się na poziomie 65%. Dodała, że jej grupa będzie walczyła o poparcie stanowiska Parlamentu, który postulował poziom redukcji o 60%.

Johan Van OVERTVELDT, w imieniu grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów, jako przewodniczący Komisji Budżetowej i szef delegacji zespołu negocjacyjnego ds. WRF wyraził zadowolenie z osiągniętego porozumienia. Pozytywnie ocenił wzmocnienie przez Parlament finansowania unijnych programów

szkoleniowych, rozwojowych i dot. innowacji technologicznych, które mogą przynieść całej Unii wymierne korzyści.

Sceptycznie ocenił przyjęcie nowego celu redukcji emisji na poziomie 55% do 2030 r. zwracając uwagę na brak poważnych analiz na poziomie państw członkowskich i sektorów, w tym wpływu pandemii COVID-19 i migracji emisji poza UE na transformację klimatyczną.

Manon AUBRY, współprzewodnicząca Konfederacyjnej Grupy Zjednoczonej Lewicy Europejskiej/ Nordycka Zielona Lewica, krytykowała Radę za ustąpienie wobec polsko-węgierskiego weta i osłabienie mechanizmu ws. warunkowości. Jej zdaniem może to ustanowić w przyszłości precedens, który będą mogli wykorzystać kolejni politycy o autorytarnych zapędach, takich jak, jej zdaniem, prezydent Macron, który sankcjonuje bezkarność stosującej przemoc policji, brutalnie kwestionuje wolność wyznania, zrzeszania się i informacji forsując ustawę o globalnym bezpieczeństwie. Dodatkowe 16 mld euro wynegocjowane przez Parlament uznała za listek figowy mający przykryć fakt, że budżet jest mniejszy o 200 mld euro od wersji proponowanej przez Parlament.

W dalszej części dyskusji zabrało głos pięcioro polskich posłów.

Jan OLBRYCHT, sprawozdawca ds. WRF, powiedział, że debata nad pakietem budżetowym ma inne znaczenie niż nad wcześniejszymi budżetami, bo rozpoczyna konferencję o przyszłości Europy i dyskusję, jak ma wyglądać UE w przyszłości. Zaznaczył, że Fundusz Odbudowy może zrekompensować w pewnym stopniu zmniejszenie wieloletniego budżetu, którego nie zniweluje wywalczenie przez Parlament dodatkowych 16 mld euro. W tym kontekście wyraził nadzieję, na szybką ratyfikację przez parlamenty narodowe decyzji o dochodach własnych.

Bogdan RZOŃCA powiedział, że niektórzy posłowie sukces szczytu Rady starają się podważyć, grożąc Komisji Europejskiej odwołaniem, jeśli nie wdroży bezzwłocznie rozporządzenia ws. warunkowości. Wyraził nadzieję, że mimo to Komisja powstrzyma się od stosowania rozporządzenia do czasu wydania orzeczenia przez TSUE.

Andrzej HALICKI powiedział, że większość polskiego społeczeństwa z radością przyjmuje decyzje dające nadzieje na obronę podstawowych wartości i obronę demokracji, a w tym niezawisłość sądów i wolność mediów. Dodał, że ponad 80% polskiego społeczeństwa chce silniejszej UE i opowiada się za ściślejszą integracją.

Jadwiga WIŚNIEWSKA powiedziała, że wchodzące w skład uzgodnionego pakietu rozporządzenie ws. mechanizmu warunkowości, jej zdaniem jest niezgodne z traktatami. Wyraziła również nadzieję, że zastrzeżenia te potwierdzi TSUE. Zaapelowała do grup politycznych w Parlamencie o uszanowanie decyzji Rady Europejskiej i zaprzestanie wywierania presji na Komisję Europejską.

Robert BIEDROŃ krytykował obstrukcję rządów Polski i Węgier ws. budżetu, która nie służyła obywatelom, lecz interesom partii politycznych. Zdecydowanie poparł mechanizm ws. warunkowości.

Podsumowując debatę Ursula von der LEYEN potwierdziła, że rozporządzenie będzie stosowane od dnia 1 stycznia 2021 r., a żadne naruszenie nie zostanie pominięte. Zapewniła, że Komisja wykorzysta wszystkie dodatkowe instrumenty, aby bronić praworządności.

ROZPORZĄDZENIE WS. WARUNKOWOŚCI

W dniu 16 grudnia Parlament wobec braku poprawek do rozporządzenia ws. warunkowości przyjął [rezolucję](#) w tej sprawie bez głosowania. Wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. [rozporządzenie](#) opiera się na wniosku Komisji Europejskiej z 2018 r., nie przewiduje jednak głosowania odwróconą większością kwalifikowaną i jest pochodną konkluzji Rady Europejskiej z 21 lipca 2020 r. Zgodnie z zaproponowaną w art. 6. procedurą Komisja Europejska w razie stwierdzenia naruszeń notyfikuje o tym pisemnie państwo członkowskie, jednocześnie informując Parlament i Radę. Państwo członkowskie odpowiada Komisji w terminie od jednego do trzech miesięcy, ewentualnie proponując działania naprawcze. Jeśli po ocenie odpowiedzi, która ma zostać przeprowadzona w ciągu miesiąca, Komisja uzna, że działania zaproponowane przez państwo członkowskie, nie są odpowiednie lub wystarczające, przedstawia Radzie propozycję zawieszenia wypłaty funduszy. Zanim to uczyni, musi zapewnić państwu członkowskiemu możliwość przedłożenia w ciągu miesiąca uwag nt. proporcjonalności środków. Po upływie tego terminu Komisja przedstawia Radzie wniosek dot. decyzji wykonawczej ws. dostępu do funduszy europejskich. Rada na podjęcie decyzji w drodze większości kwalifikowanej (55% państw członkowskich - co najmniej 15, reprezentujących 65% ludności UE) ma miesiąc, przy czym w przypadku wyjątkowych okoliczności okres ten może zostać

wydłużony do dwóch miesięcy. Oznacza to, że cała procedura będzie trwała do 7-9 miesięcy.

Zgodnie z [konkluzjami](#) Rady Europejskiej z 11 grudnia 2020 r. Komisja Europejska ma opracować w porozumieniu z państwami członkowskimi wytyczne, które mają zapewnić „sprawiedliwe, bezstronne i oparte na faktach” stosowanie mechanizmu warunkowości. Maja być one sfinalizowane dopiero po ewentualnym wniesieniu przez państwo członkowskie skargi do TSUE o unieważnienie rozporządzenia i po wydaniu orzeczenia. Komisja ma wstrzymać się z podejmowaniem dalszych działań do zakończenia prac nad wytycznymi. Konkluzje wskazują, że mechanizm ma być stosowany zgodnie z zasadą pomocniczości jedynie, gdy inne procedury określone w prawie unijnym (m.in. rozporządzenie o wspólnych przepisach z polityki spójności, czy postępowaniu ws. uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego) nie pozwalają na skuteczniejszą ochronę budżetu Unii. Działania podejmowane w ramach mechanizmu warunkowości mają być poprzedzone dialogiem z państwem członkowskim i być proporcjonalne do wpływu naruszeń na należyte zarządzanie finansami/ interesy finansowe Unii. Samo stwierdzenie, że miało miejsce naruszenie praworządności, nie wystarczy do uruchomienia mechanizmu, bo rozporządzenie nie odnosi się braków uogólnionych.

Z zapisami Konkluzji nie zgodziła się większość parlamentarna, która doprowadziła do przyjęcia w tej sprawie rezolucji.

REZOLUCJA WS. WRF, INSTRUMENTU UE NA RZECZ ODBUDOWY I ROZPORZĄDZENIA WS. WARUNKOWOŚCI

W następstwie debaty Parlament przyjął w dniu 17 grudnia 2020 r. [rezolucję](#) poświęconą osiągniętemu porozumieniu ws. WRF na lata 2021-2027 i Instrumentu na rzecz Odbudowy. Chociaż posłowie w dokumencie ogólnie popierają osiągnięte porozumienie, to krytykują interpretację stosowania rozporządzenia ws. warunkowości przyjętą podczas szczytu Rady Europejskiej. Uznają ją za zbyt wąską, zwracając uwagę, że stosowanie, cel i zakres rozporządzenia są jasno określone w jego tekście. Ponadto przypominają, że Rada Europejska nie pełni funkcji prawodawczej, a co za tym idzie, jej deklaracji politycznych nie można uznać za interpretację

prawodawstwa, ponieważ wykładnia prawa leży w gestii Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Co się tyczy, roli Komisji Europejskiej postowie przypominają, że zgodnie z Traktatem ma ona zachować niezależność i postępować zgodnie z prawem, a nie stosować się wobec niewiążących konkluzji Rady. Podkreślają również odpowiedzialność Komisji przed Parlamentem, który może kontrolować ten organ przez procedurę absolutorium. Zwracają uwagę, że rozporządzenia ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2021 r., a termin ten nie może być odkładany ani uzależniany od sformułowania żadnych wytycznych, gdyż nie są one przewidziane w tekście rozporządzenia.

Rezolucja zgłoszona przez cztery grupy: Europejską Partię Ludową, Postępowy Sojusz Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim, „Odnowić Europę” oraz Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie została przyjęta 496 głosami, przy 134 przeciw oraz 65 wstrzymujących się.

Odrzucony został projekt [rezolucji](#) grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów.

WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE

W dniu 16 grudnia Parlament przyjął 548 głosami za, przy 81 przeciw i 66 wstrzymujących się [rozporządzenie](#) ws. Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027. Ogólny pułap WRF wynosi 1074,3 mld euro w cenach z 2018 r. i zostanie uzupełniony opiewającym na 750 mld euro planem naprawy gospodarczej, z czego 390 mld euro zostanie udostępnione w formie dotacji. Finansowanie WRF i planu odbudowę będzie możliwe dzięki przyjęciu decyzji ws. nowych zasobów własnych UE, która upoważni Komisję Europejską do zaciągania zobowiązań w imieniu UE na rynkach finansowych. [Porozumienie](#) międzyinstytucjonalne w tej sprawie zostało przyjęte 550 głosami, przy 72 przeciw i 73 wstrzymujących się. W dniu 17 grudnia rozporządzenie i porozumienie przyjęła Rada i obowiązują one od 1 stycznia 2021. Decyzję o środkach własnych UE muszą ratyfikować parlamenty narodowe

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE WS. WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ

W dniu 16 grudnia Parlament przyjął 653 głosami za, przy 19 przeciw i 22 wstrzymujących się [rezolucję ustawodawczą i stanowisko](#) ws. przedłużenia okresu

obowiązywania obecnych przepisów wspólnej polityki rolnej do końca 2022 r., co ma umożliwić beneficjentom Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich dalsze otrzymywanie płatności do czasu wejścia w życie nowej WPR z początkiem 2023 r. Rozporządzenie wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. pozwala na przedłużenie czasu trwania wieloletnich ekologicznych projektów rozwoju obszarów wiejskich koncentrujących się na rolnictwie ekologicznym oraz działaniach przyjaznych dla klimatu i środowiska na okres ponad trzech lat. Z kolei rolnicy dzięki rozporządzeniu będą mogli liczyć na uzyskanie rekompensaty w razie gwałtownego obniżenia dochodów i straty z powodu zjawisk klimatycznymi lub chorób zwierząt i roślin. Ponadto rozporządzenie precyzuje sposób wykorzystania przez sektor rolniczy przysługujących mu 8 miliardów euro z Planu Odbudowy, z czego 30% - 2,387 mld euro zostanie rozdysponowane w 2021 r. a pozostałe 70%, czyli 5,683 mld euro w 2022 r. Komisja Europejska pierwotnie zaproponowała udostępnienie tych środków na rozwój obszarów wiejskich w latach 2022-2024, ale zarówno Parlament, jak i Rada chciały, aby finansowanie było dostępne tak szybko, jak to możliwe. Co najmniej 37% tych funduszy będzie musiało być przeznaczonych na środowisko i klimat (działania rolno-środowiskowo-klimatyczne, produkcja ekologiczna oraz dobrostan zwierząt), a co najmniej 55% ma zostać wydane na działania propagujące rozwój gospodarczy i społeczny na obszarach wiejskich, takie jak pomoc młodym rolnikom przy rozpoczęciu działalności.

BUDŻET UE NA 2021 R.

W dniu 18 grudnia 2020 r. Parlament przyjął 540 głosami, przy 77 przeciw i 70 wstrzymujących się (w tym dwóch polskich) [budżet Unii Europejskiej na 2021 r.](#), który został następnie podpisany przez przewodniczącego Sassoliego. Zgodnie z porozumieniem wynegocjowanym z Radą w dniu 4 grudnia zobowiązania budżetu UE w 2021 r. wyniosą 164,3 mld euro, przy płatnościach 166,1 mld euro. W porównaniu do wniosku Komisji wzrosło finansowanie m.in. programu Cyfrowa Europa o 25,7 mln euro, instrumentu „Łącząc Europę” o 60,3 mln euro, programu LIFE o 42 mln euro, Prokuratury Europejskiej o 7,3 mln euro oraz programu „Prawa i Wartości” o 6,6 mln euro.

NAGRODA SACHAROWA

W dniu 16 grudnia 2020 r. wręczono Nagrodę Sacharowa za rok 2020. Decyzją Parlamentu otrzymała ją białoruska opozycja demokratyczna reprezentowana przez dziesięcioro członków Rady Koordynacyjnej z kandydatką na prezydenta Białorusi Swiatłaną Cichanouską na czele. Nagroda trzeci raz trafiła do białoruskich dysydentów; pierwszy raz została przyznana Białoruskiemu Stowarzyszeniu Dziennikarzy w 2004 r., a dwa lata później Aleksandrowi Milinkiewiczowi.

Cichanouska określiła Nagrodę Sacharowa jako nowy początek dla Białorusi, w której funkcjonują dwie rzeczywistości: protestujących obywateli i opancerzonych sił bezpieczeństwa. Mówiąc o sytuacji na Białorusi, podkreślała bicie i tortury, którym poddani są zatrzymani protestujący oraz celowe zarażanie ich koronawirusem. Zwróciła również uwagę na wielką zmianę w społeczeństwie białoruskim, które po trzydziestu latach przestało się bać. Prosiła Europę o odważniejsze podejmowanie decyzji i bezzwłoczne wsparcie Białorusinów, podkreślając, że stawanie w obronie praw człowieka i demokracji nie jest ingerencją w wewnętrzne sprawy państw, ale obowiązkiem każdego szanującego się kraju. (W dniu 17 grudnia Rada nałożyła sankcje na kolejne 36 osób i pomiotów wymierzonych w białoruskich urzędników wysokiego szczebla odpowiedzialnych za represje wobec pokojowych demonstrantów).

Finalistami nagrody byli również działacze ochrony środowiska z Hondurasu oraz chaldejski arcybiskup Mosulu Najeeb Michael.

Działacze z Hondurasu z grupy Guapinol pokojowo protestują przeciwko firmie górniczej, której działalność doprowadziła do skażenia rzeki Guapinol, w wyniku czego są bezpodstawnie więzieni. Wyróżniona została również zamordowana w 2016 r. Berta Cáceres, działaczka rdzennej społeczności Lenka, która walczyła z grabieżą ziemi oraz nielegalnym wyrębem lasów.

Arcybiskup Michael wobec ofensywy państwa islamskiego w 2014 r. zapewnił ewakuację chrześcijan wschodnich obrządków do autonomicznego irackiego Kurdystanu, zabierając ze sobą ponad 800 rękopisów z XIII-XIX wieku.

BIEŻĄCA SYTUACJA W KRAJACH PARTNERSTWA WSCHODNIEGO

W trakcie debaty nad stanem Partnerstwa Wschodniego Josep BORRELL, wiceprzewodniczący Komisji / Wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, powiedział, że 11 lat trwania programu ugruntowało jego pozycję, jako pożytecznego instrumentu UE wspierającego reformy, praworządność i ściślejszą integrację polityczno-gospodarczą ze wschodnimi sąsiadami. W tym kontekście zwrócił uwagę na potencjał umów dwustronnych, zwłaszcza układów o stowarzyszeniu/ pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą. Przyznał jednak, że postęp we wdrażaniu reform nie był liniowy i bardzo się różni w zależności od kraju. Zaznaczył, że w ostatnim roku pandemia doprowadziła do zmiany priorytetów unijnych, a w kilku państwach PW doszło do konfliktów. Podtrzymał wolę współpracy UE z krajami Partnerstwa w obszarach: gospodarki, budowy demokracji, ochrony środowiska, cyfryzacji i spraw społecznych. Podkreślał jednocześnie ze strony UE wolę wzmocnienia pozycji społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych mediów oraz walki z korupcją. Zwrócił również uwagę na prowadzony dialog nt. przyszłego kształtu Partnerstwa Wschodniego.

Koordynatorzy grup politycznych skupili się na reakcji UE wobec sytuacji na Białorusi i na niewystarczającą odpowiedź UE na konflikt w Górskim Karabachu.

Andrius KUBILIUS, w imieniu grupy EPL, podkreślił, że Unia ma ogromny potencjał transformacyjny, który 20 lat temu pozwolił na zmiany w państwach bałtyckich. Jego zdaniem teraz kolej na pomoc Bałkanom Zachodnim. Zaznaczył, że UE powinna przedstawić partnerom ze Wschodu jaśniejszą wizję integracji, bo jej brak powoduje niepotrzebne frustracje w tych krajach.

Tonino PICULA, w imieniu grupy socjalistów, mówiąc o ustaleniu priorytetów Partnerstwa przed jego wiosennym szczytem, wymienił reakcję UE na naruszanie podstawowych wolności i praw człowieka w państwach PW oraz rozwiązywanie konfliktów przez UE. Zwrócił w tym kontekście uwagę na sytuację po wyborach na Białorusi i brak aktywniejszej roli UE w mediacjach między Armenią i Azerbejdżanem dot. Górskiego Karabachu.

Urmas PAET, w imieniu grupy „Odnowić Europę”, apelował o wstrzymanie przez Unię wszelkiej współpracy z rządem białoruskim i o pomoc dla opozycji i społeczeństwa obywatelskiego do czasu przeprowadzenia na Białorusi nowych i zgodnych z prawem wyborów. Zwrócił uwagę, że wybuch wojny w Karabachu zaskoczył Unię, której reakcja była bardzo ograniczona. Niepokoił się również skutkami wyborów parlamentarnych w Gruzji i ich konsekwencjami dla relacji z UE.

Thierry MARIANI, w imieniu grupy „Tożsamość i Demokracja”, krytycznie ocenił program Partnerstwa, mówiąc, że jest on pasmem niepowodzeń, począwszy od wojny na Ukrainie w 2014 r., a kończąc na ostatnim konflikcie azersko-ormiańskim. Zarzucił Unii ingerowanie w wewnętrzne sprawy państw Partnerstwa, wskazując na Białoruś i Mołdawię.

Markéta GREGOROVÁ, w imieniu Grupy Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie, zwróciła uwagę na niestabilność sytuacji w państwach Partnerstwa, wskazując na sytuację na Białorusi, kryzys w Mołdawii, regres demokracji w Gruzji czy wojnę w Karabachu. Wyraziła rozczarowanie unijną polityką zagraniczną UE, która jest torpedowana wetem poszczególnych państw członkowskich nawet w kwestiach naruszeń praw człowieka.

Witold WASZCZYKOWSKI, w imieniu grupy EKR, zwrócił uwagę na brak sukcesów „geopolitycznej” Komisji von der Leyen w polityce zagranicznej, wskazując na brak zaangażowania UE w Libii, Syrii czy Zatoce Perskiej. Zaznaczył, że w mediacjach dot. wojny w Karabachu brały udział Rosja i Turcja, a nie UE, która jest też nieobecna w Mołdawii i na Białorusi. Podkreślił, że UE przestaje być magnesem przyciągającym państwa Partnerstwa, które staje się dla nich wieczną poczekalnią do członkostwa.

W dalszej debacie Radosław SIKORSKI przypominając rolę Polski w powstaniu Partnerstwa, przyznał, że obraz sytuacji w krajach partnerskich jest mieszany, ale temperatura debaty o na ten temat w Parlamencie pokazuje, że stał się on kluczowym elementem unijnej polityki sąsiedztwa i polityki zagranicznej. Powiedział, że istnienie europejskich aspiracji u obywateli Ukrainy, Białorusi i Mołdawii jest wielkim zwycięstwem Partnerstwa Wschodniego.

Podsumowując debatę BORRELL zaznaczył, że Unia nie jest sojuszem wojskowym i nie może interweniować tak jak Rosja czy Turcja. Dodał, że jedyne dostępne jej forum dialogu z Armenią i Azerbejdżanem to Rada Stowarzyszenia. Podkreślał wsparcie

gospodarcze dla Ukrainy, która otrzymuje największą pomoc z UE. Wzywał również do realizmu, podkreślając, że problemów państw Partnerstwa nie da się rozwiązać w ciągu dziesięciu lat, dodając, że należy docenić osiągnięcia Partnerstwa w ciągu 10 lat jego istnienia. Odniósł się również do napięć między węgierskimi posłami do Parlamentu Europejskiego a władzami Ukrainy w kontekście sytuacji mniejszości węgierskiej w tym kraju.

INICJATYWA OBYWATELSKA „PAKIET BEZPIECZEŃSTWA MNIEJSZOŚCI”

Parlament w dniu 17 grudnia przyjął [rezolucję](#) ws. Inicjatywy europejskiej na rzecz mniejszości językowych w Unii Europejskiej. Projekt, który podpisało ponad 1,1 miliona obywateli europejskich, ma na celu ochronę mniejszości językowych, zapewnienie pełnej realizacji ich praw oraz ochronę języków mniejszościowych w UE przed wyginięciem. W rezolucji, przygotowanej w Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, posłowie zwracają uwagę, że mniejszości narodowe stanowią ok. 8% obywateli UE, a około 10% z nich posługuje się językiem regionalnym lub mniejszościowym. W ramach inicjatywy wymienia się dziewięć obszarów, w których Komisja Europejska powinna podjąć działania i zaproponować akty prawne. Chodzi m.in. o wymianę doświadczeń dot. ochrony mniejszości, kampanii zwalczających ksenofobię wobec mniejszości językowych i etnicznych, promowanie nauki języków regionalnych i ich używanie w służbach publicznych, kulturze i mediach. Postulowane jest stworzenie unijnego centrum różnorodności językowej w celu zagwarantowania poszanowania praw mniejszości. Projekt inicjatywy poparło 524 posłów, 67 było przeciw (najwięcej z Francji, bo aż 25), a 103 wstrzymało się od głosu.

PRZYJĘTE TEKSTY

1. [Ramy naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych ***II](#)
2. [Nominacja Marka Opioty na członka Trybunału Obrachunkowego](#)
3. [Środki zarządzania, ochrony i kontroli obowiązujące na obszarze objętym Konwencją ustanawiającą Międzyamerykańską Komisję ds. Tuńczyka Tropikalnego ***I](#)
4. [Zawarcie umowy między Unią Europejską a Japonią w sprawie bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego ***](#)

5. Umowa partnerska w sprawie połowów między WE a Mauretanią: Przedłużenie obowiązywania Protokołu ***
6. Umowa o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów między UE a Wyspami Cooka: Przedłużenie obowiązywania Protokołu wykonawczego ***
7. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ***II
8. Europejski Rok Kolei (2021) ***I
9. Upoważnienie Komisji do głosowania za podwyższeniem kapitału Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego ***I
10. Projekt budżetu korygującego nr 10 do budżetu ogólnego na 2020 r. – Zwiększenie środków na płatności i inne dostosowania wydatków i dochodów
11. Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: kontrole urzędowe w punkcie kontroli granicznej, w którym towary opuszczają Unię, oraz niektóre przepisy dotyczące tranzytu i przeładunku
12. Brak sprzeciwu wobec projektu rozporządzenia: grupa substancji 4-(1,1,3,3-tetrametylobutylo)fenol oksyetylenowany
13. Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: Znak identyfikacyjny, który ma być stosowany w niektórych produktach pochodzenia zwierzęcego w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej
14. Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: Międzynarodowy Standard Rachunkowości 39 oraz Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej 4, 7, 9 i 16
15. Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: terminy składania przywozowych deklaracji skróconych i deklaracji poprzedzających wyprowadzenie w przypadku transportu drogą morską towarów z i do Zjednoczonego Królestwa, Wysp Normandzkich i Wyspy Man
16. Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: dokonana w 2020 r. aktualizacja taksonomii określonej w regulacyjnych standardach technicznych na potrzeby jednolitego elektronicznego formatu raportowania
17. Przepisy przejściowe w sprawie wsparcia z EFRROW i EFRG w roku 2021 i 2022 ***I
18. Zasoby dodatkowe w kontekście pandemii COVID-19: REACT-EU ***I
19. Rozporządzenie w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich ***II
20. Rozporządzenie Rady określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 ***
21. Porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami, a także nowych zasobów własnych, w tym harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych
22. Nowa strategia dla europejskich MŚP
23. WRF, warunkowość praworządnościowa i zasoby własne
24. Wdrażanie rozporządzenia Dublin III
25. Wdrożenie dyrektywy powrotowej
26. Działanie Unii na rzecz Europejskich Stolic Kultury na lata 2020–2033 ***I
27. Pogorszenie sytuacji w zakresie praw człowieka w Egipcie, w szczególności przypadek działaczy Egipskiej Inicjatywy na rzecz Praw Osobistych
28. Budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2021 – wszystkie sekcje
29. Podstawowe połączenia w zakresie transportu drogowego towarów i przewozu osób po zakończeniu okresu przejściowego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii ***I
30. Połączenia lotnicze po zakończeniu okresu przejściowego po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii ***I
31. Bezpieczeństwo lotnicze po zakończeniu okresu przejściowego po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii ***I
32. Upoważnienia do połowów dla unijnych statków rybackich na wodach Zjednoczonego Królestwa i operacje połowowe statków rybackich Zjednoczonego Królestwa na wodach Unii ***I